

๑๘๙
วันที่ ๑๔ ตุลาคม
๙๖๓๕

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ✓
รหัสเรื่อง : ส 22482 ว. ๘๒.
รับที่ : ร 19533/59 ว. ๘๒
วันที่ : 19 ธ.ค. ๕๙ เวลา : ๙:๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ วช ๐๗๐๖/คสส/พ

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐

๒๕๕๙/ วันวาน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏานเพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามรายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏาน
๓. วีดิทัศน์รายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏาน จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏานเพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน มาเพื่อคณะกรรมการรับทราบ พร้อมทั้งขออนุญาตเสนอวีดิทัศน์รายงานผลการเยือน ความยาว ๕ นาที ใน การประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกำหนดวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มาตรา ๔ (๗) และมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เกี่ยวกับการรายงานการไปราชการต่างประเทศ โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก รัษฎาดี ปฏิมาประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ รายงานผลการเยือนครั้งนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ราชอาณาจักรไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับราชอาณาจักรภูฏาน เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๒ โดยมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดทั้งในระดับราชวงศ์ รัฐบาล และประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมเด็จพระราชาธิบดีจิigmี เคเซอร์ นัมเกล วังชูก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ๑๕-๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๒ เพื่อทรงศึกษาและเข้าเยี่ยมชมโครงการพัฒนาประเทศตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สายสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศที่ยาวนานถึง ๒๗ ปี สะท้อนความผูกพันแน่นแฟ้นมากขึ้น เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ภายหลังการเสด็จสรวงคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระราชาธิบดีจิigmี เคเซอร์ นัมเกล วังชูก และพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงนำคณะกรรมการรัฐมนตรี ข้าราชการอาวุโส และประชาชนในภูฏาน ร่วมสาดมนต์เพื่อรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ สมเด็จพระราชาธิบดีจิigmี เคเซอร์ นัมเกล วังชูก และสมเด็จพระราชน妃 เจตคุณ เพมา วังชูก พร้อมด้วยพระโอรส เสด็จพระราชดำเนิน

นายังประเทศไทย โดยเป็นกษัตริย์จาราชวงศ์ต่างประเทศพระองค์แรกที่เสด็จมาร่วมพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๑.๑.๒ เพื่อเป็นการแสดงความอาลัยและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รวมถึงส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ภูฏาน รัฐบาลไทย โดยกระทรวงวัฒนธรรมและสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงรากา จึงได้ร่วมกันจัดแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน (The Royal Thai-Bhutanese Photo Exhibition: A Tribute to HM King Bhumibol Adulyadej) ณ VAST Bhutan: A Contemporary Art Centre กรุงทิมพู โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้กราบถูลเชิญสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก เป็นประธานในพิธีเปิดงานดังกล่าว รวมทั้งจัดพิธีทำบุญเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ วัดหารา กรุงทิมพู ซึ่งอยู่ในเขตพระราชวังดีเซนโซลิงและเป็นพระราชวังหลวงแห่งภูฏาน สำหรับนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ ประกอบด้วย ๕ หัวข้อหลัก กล่าวคือ (๑) ความสัมพันธ์ระหว่างราชวงศ์ไทย-ภูฏาน (๒) พระราชประวัติ (๓) พระราชกรณียกิจ (๔) การแสดงความอาลัยของทั้งสองประเทศ รวมทั้งการฉายภาพยนตร์พระราชกรณียกิจและวิดีทัศน์ เรื่อง “ทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์”

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

คณะกรรมการคนไทย นำโดย รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร) ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม นางสาวพรพรรณพิมล สุวรรณพงศ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงรากา และคณะผู้บริหารกระทรวงวัฒนธรรมได้เดินทางเข้าร่วมงานแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ และพิธีทำบุญเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตลอดจนการหารือทวีภาคีกับราชอาณาจักรภูฏาน ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ราชอาณาจักรภูฏาน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การเยือนราชอาณาจักรภูฏานเพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการแสดงถึงการจริงจังด้วยตัวสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้ดำเนินไปด้วยความสำเร็จเรียบร้อย กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอนำเสนอรายงานผลการเยือนดังกล่าว พร้อมทั้งขออนุญาตเสนอวีดีทัศน์รายงานผลการเยือน ความยาว ๔ นาที ให้แก่คณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมขอความกรุณานำเรื่องรายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏาน เพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน นำเรียนเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วน เพื่อรับทราบผลการเยือนต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย

๔.๑ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร) พร้อมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและคณะ ได้เข้าร่วมพิธีเปิดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ VAST Bhutan: A Contemporary Art Centre เจ้าหญิงชิมิ ยังชุม ในฐานะผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก เสด็จฯ พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ เจ้าหญิงเดเชน ยังชุม วังชุก เจ้าหญิงเคเซน โซเดน วังชุก และเจ้าชายอุไก จิกมี วังชุก ร่วมในพิธีเปิดนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร)

และนายเลนโป้ ดาวา เกลเซ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งภูฎาน เป็นผู้แทนรัฐบาลร่วมกับล่าวเปิดงาน ซึ่งผู้แทนรัฐบาลไทยได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดนิทรรศการครั้งนี้ จะช่วยให้ชาวภูฎานรู้จักราชบทรมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมากขึ้น และได้กล่าวถึงความคล้ายคลึงกันของแนวทาง Gross National Happiness (GNH) ของสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย 旺ชุก แห่งราชอาณาจักรภูฎาน และแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งความคล้ายคลึงของสองหลักการนี้ ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างไทย-ภูฎาน ให้ดียิ่งขึ้น ผู้แทนรัฐบาลภูฎานได้กล่าวว่ารู้สึกเป็นเกียรติที่รัฐบาลไทยได้เลือกภูฎานเป็นประเทศแรกที่จัดแสดงนิทรรศการดังกล่าว ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างไทย-ภูฎาน นอกจากนี้ การที่สมาชิกพระราชวงศ์สุดทั้งหมดเป็นประชานในพิธีเปิดด้วยพระองค์เองนั้น เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเคารพที่สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเชอร์ นัมเกล 旺ชุก และพระบรมวงศานุวงศ์ มีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และท้ายที่สุดได้กล่าวถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ทั้งนี้ ได้มีผู้แทนรัฐบาลของทั้งสองประเทศ คณะทูตานุทูต กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ ณ กรุงทิมพู ร่วมพิธีเปิดงาน สำหรับการจัดนิทรรศการเดียวที่รัฐบาลไทย ดำเนินการจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ VAST Bhutan: A Contemporary Art Centre และระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ Bhutan Textile Museum

๔.๒ ในโอกาสเดียวกันนี้ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เจ้าหญิงเพมา 祚เดน 旺ชุก ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเชอร์ นัมเกล 旺ชุก พร้อมผู้นำศาสนาภูฎาน และประชาชนชาวภูฎาน ได้ร่วมสวนมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสครบรอบ ๘๙ วัน แห่งการสวรรคต ณ อนุสรณ์สถานแห่งชาติ กรุงทิมพู และเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ รัฐบาลไทยได้จัดพิธีทำบุญเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ วัดหารา กรุงทิมพู โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร) พร้อมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและคณะ เข้าร่วมพิธี

๔.๓ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร) พร้อมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและคณะ ได้หารือระดับทวิภาคีกับนายเชอริง ตือบเกย์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรภูฎาน ในโอกาสเยือนราชอาณาจักรภูฎาน ณ ทำเนียบรัฐบาลภูฎาน ในช่วงบ่ายของวันเดียวกัน รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนาศักดิ์ ปฏิมาประกร) พร้อมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและคณะได้เข้าเฝ้า สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเชอร์ นัมเกล 旺ชุก ณ พระราชวังกรุงทิมพู เนื่องในวันครบรอบ ๑๐ ปี แห่งการทรงราชย์ โดยคณะผู้แทนไทยได้กล่าวถวายพระพรในโอกาสสำคัญครั้งนี้ในนามของรัฐบาลและประชาชนไทย สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเชอร์ นัมเกล 旺ชุก ทรงถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สำหรับผลการหารือครั้งนี้มีประเด็นที่ได้เน้นย้ำถึง (๑) ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ภูฎาน ที่แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อปีที่ผ่านมา มีชาวภูฎานเดินทางมาเยังประเทศไทยกว่าหนึ่งแสนคน ส่วนใหญ่เดินทางเพื่อศึกษาต่อทั้งจากทุนที่ได้รับและทุนส่วนตัว รวมทั้งเพื่อรักษาพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มูลนิธิเพื่อสนับสนุนการผ่าตัดหัวใจเด็กของไทย ได้จัดโครงการผ่าตัดหัวใจเด็กชาวภูฎาน ๘๙ คน ซึ่งได้มีการผ่าตัดรายแรก เมื่อในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ (๒) การจัดงานเทศกาลไทย-ภูฎาน โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงรากา ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ งานดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับพระเดือนหลัก ได้แก่ GNH และแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระมหาเกษตริย์ของทั้งสองประเทศได้ทรงเริ่มให้กับประชาชน รวมถึง การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (๓) แนวทางความร่วมมือที่จะส่งผู้เชี่ยวชาญไทยช่วยพัฒนาด้านหีบห้ามภัณฑ์สินค้าของศูนย์ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองภูฎาน (One Gewog One

Product หรือ OGOP) ภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นศูนย์ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างไทย-ภูฏาน และขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์บรรจุภัณฑ์ในกรุงทิมพู ทั้งนี้ คณะกรรมการไทยได้เยี่ยมชมศูนย์ดังกล่าว ในช่วงเช้าของวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และ (๔) การให้ทุนฝึกอบรมช่างศิลป์ อาทิ งานจิวเวลรี่ เครื่องเงิน งานไม้ งานลงรักปิดทอง งานทำมีด งานแกะสลัก ซึ่งภูฏานมีความขาดแคลน จึงขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาความร่วมมือในเรื่องดังกล่าว โดยฝ่ายไทยอาจส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้การฝึกอบรม ชาวภูฏานหรือให้ชาวภูฏานไปฝึกอบรมที่ประเทศไทย

๔.๔ การเยือนราชอาณาจักรภูฏานเพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ ตลอดจน กิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องในครั้งนี้ ได้ดำเนินไปด้วยความสำเร็จเรียบร้อย ซึ่งถือเป็นการเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้เป็นที่ประจักษ์ในต่างประเทศ ตลอดจนน้อมรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่ได้ทรงอุทิศพระราชกิจทุ่มเท ทำงาน ตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี แห่งการครองราชย์ ซึ่งไม่เพียงแต่ยังประโยชน์สุขแก่ประชาชนชาวไทย เท่านั้น แต่ยังได้เพื่อແປຢังสังคมโลกอีกด้วย โดยเฉพาะแนวварชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นต้นแบบให้แก่ ราชอาณาจักรภูฏาน เมื่อการนี้ย้ำถูกน้ำสลายสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งนานสืบไป ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมมีแผนจะจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น รวมถึงการจัดพิธีบำเพ็ญกุศลสมดาวร ในโอกาสครบรอบการเสด็จสวัสดิ์ ๑๐๐ วัน ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาความเป็นไปได้และกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัด กิจกรรมร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏาน เพื่อจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช: สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน พร้อมทั้งขอเสนอวิධิทศน์ความยาว ๕ นาที ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี และขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบรายงานผลการเยือนราชอาณาจักรภูฏาน

๕.๒ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามรายงานผลการเยือน ราชอาณาจักรภูฏานรับทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วิ. ใจ/พ.ว.

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๙๖

โทรสาร ๐ ๒๔๒๖ ๘๓๔๗